

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

X. Sermo. Impius Maledictus in servitute suarum passionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

IMPIUS MALE- DICTUS IN SERVI- TUTE SUARUM PASSIONUM.

*Si audire nolueris vocem Domini Dei tui . . . ser-
vies Diis alienis, qui non dabunt tibi re-
quiem, neque die neque nocte. Deut. 28.*

Sæpius deplorandam duximus miseram cæcita-
tem gentilium in idolo-
latriæ tenebris degen-
tium, qui non modò opera manuum suarum
adorare, & in apotheosin referre contendebant pestem,
famem, bellum, aliæque magis infamia & nociva naturæ
monstra; sed insuper supra aras suas reponere sunt ausi,
quos vel referre horret animus, nefarios homicidas, ince-
stibus, & adulteriis infames nebulones, sub quorum tur-
pissimo schemate ipsa longe enormiora flagitia veneranda
& imitanda spectatoribus proponebant. Hoc est, quod
illis S. Gregorius Nyssenus exprobravit: *Deus vitiorum
suorum patronos effinxerant, ut non modò peccatum crimine ca-
reret, sed Divinum aliquid censeretur.*

Miseria Christiani peccato obnoxii incomparabi-
liter magis est desenda: Siquidem is, postquam fidei lu-
minibus jam illustratus agnovit, unicum esse Deum, cui
soli sua servitia & obedientiam præstare teneatur; post-
quam donatus jam fuit libertate filiorum Dei, efficitur ni-

hilominus idololatra suarum passionum, eisque sacrificat de omni eo, quod est magis pretiosum.

DIVISIO.

Hæc est maledictio, quæ hodiè pertractandam se offert: sed, quia contraria juxta se posita magis elucescunt, placeat vobis, mihi concedere, ut ostendam in prima parte privilegia, favores justi possidentis verum, permanentem & gratam libertatem: in secunda maledictionem impii sub tyrannico jugo veri, perpetui & crudelis servitii degentis. Ad id verò præstandum imploremus auxilium Spiritûs libertatis, per interpositionem humilitatæ & ab omni creatura liberrimæ Virginis. *Ave Maria.*

**I.
Punctum.**

S. Augustinus super Genesin ad literam speciatim observat, quòd Deus in productione Universi prædicatum *Domini* sibi non arrogarit, præterquam tunc, quando primum hominem in terrestrem paradisum introduxit, eique imperium in illum, & omnes insuper alias creaturas concessit: quasi per hoc, notat hîc S. Doctor, nobis significare vóluerit differentiam inter dominium, quod humana potestas, & quod Divina exerceat majestas. Ista quippe intendit constituere dominos & magistros: *in eo quod dominos ipse constituat.* Illa verò servorum & mancipiorum numero gloriatur. Est inventio Dei sapientiâ omnino digna ad ostendendam gloriam sui regni, ad illustrandam suæ curiæ magnificentiam, sibi deservire nolens nisi Reges, & personas perfectâ libertate donatas.

Id, quod S. Augustinus de Deo, ut Creatore, idem de Deo, ut salvatore, Christo Jesu sensit S. Ambrosius, quem is considerat victoriosum, non ob ingentem captivorum numerum ad morem mundialium heroum, sed ob assertorum è servitute in libertatem copiam. Ratio in promptu est,

est, quòd Christi bella & victoriæ non ortum trahant ex titulo justitiæ, sed gratiæ & Charitatis, quæ neminem lædi sustinent. *Christi victoria libertatis est, quæ omnes gratiæ vindicavit, nullum astrinxit injuriæ; quos Christus alligat, liberat; quos astringit, solvit.*

Eadem est D. Pauli doctrina in diversis locis docentis, maximè dum ad Galatas scribit, ijs per Christi passionem partam ostendens perfectam & supremam libertatem: *Vos in libertatem vocati estis, ... qua libertate nos Christus liberavit.* Galat. 5. 13. Haussit Apostolus hanc veritatem ab ipso Christo, suo magistro, quem alius ejusdem discipulus sic loquentem inducit: *Veritas liberavit vos ... si vos filius liberaverit, verè liberi eritis.* Joan. 8. 32, 36.

En primam rationem, quæ probat, servos Dei veram possidere libertatem, provenientem, ut videtis, ab ea quàm Deus donat, cujus dona sunt vera & perfecta bona; item à Christo Jesu, vero Redemptore nostro nos verè liberos constituyente, in tantum quidem, ut nos in amicorum etiam suorum numerum adlegere, dignetur: *Jam non dicam vos servos, vos autem dixi amicos.* Joan. 15. 15. Hæc prima ratio confirmatur aliis, desumptis ex natura Divini servitii, ejusque principali effectu.

Quid est, servire Deo? propriè loquendo, *Deo servire regnare est.* Videtur quidem ab initio in verbis istis contrarietas aliqua, servire, & regnare, obedire, & imperare. Perfecta ista libertas in gloriosa servitute, quæ nos Deo sub mittit consistit in hoc, quod nobilissimum exercitium voluntatis nostræ & vera possessio sui, quam homo habere potest, repereantur in obedientia, quam legi Divinæ exhibemus, infideli item sequela motuum seu inspirationum ipsius Spiritûs.

Sicus

Sicut rivuli cursus minimè dicitur violentus, qui mox ac oritur, per canalem deducitur suum: vel, sicut astra, si rationis essent capacia, causam se conquerendi non haberent ob directionem à superioribus Intelligentiis permanantem tanquam scientibus motuum illorum proprietates, effectus, ac perfectiones: ita homo pariter vim sibi, aut suæ libertati inferri, murmurare non debet contra Deum, dum eum ad obedientiam suæ legis pertrahit; ipsum enim facit operari modo nobilissimo & naturæ ejus animæ maximè congruo.

Quapropter S. Paulus in secunda ad Corinthios universim pronuntiat: *Ubi autem Spiritus Domini, sibi libertas.*
 2. Cor. 3. 17. Iterum in Epistola ad Galatas sequentia adjicit: *Si spiritu*
 Gal. 5. 18. *ducimini, non estis sub lege.* Non dicit, non habetis legem

Jacob. 1. 15.

sed non estis sub lege; hoc est, lex Dei vobis non imponitur per modum jugi, sub quo gemere debeatis; nec est jugum timoris, sed jugum suave & amabile, cui etsi alligati, perfectè tamen liberi persistitis juxta D. Jacobi assertionem: *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis & permanserit in ea.*

Veritas ista adeò conformis est bono sensui & rationi, ut Seneca, solius naturæ moralibus principiis illuminatus, eam agnoverit, fassus, ingens & incomparabile hominis esse bonum, suum esse, id est, sui possessorem, sui dominum, & sui magistrum esse; *inestimabile bonum est, suum esse.* Addit præterea, quomodo id fieri possit: *Nemo suus fieri potest, qui non priùs sic Dei fiat, ut omnia cum Deo aut nolit, aut velit.* Alibi iterum docet: *si vis subjicere tibi omnia, subjice te rationi,* præcipuè rationi supremæ, quæ est ipse Deus.

Cassiodorus, utpote fidei luce irradiatus clarius & apertiùs in rem nostram loquitur, sic Deum alloquendo:

Tunc

Tunc ero meus, cum fuero tuus, dominus ero in me ipsum, quando obediens ero tibi.

Quis est effectus principalis obedientiæ, quam Deo exhibemus? *Vir obediens loquetur victoriam.* Victoria sanè illustris, quam per auxilium gratiæ consequimur de omnibus vitiis, ac passionibus. Prov. 21. 28.

Prima, & nobilissima hominis libertas est, D. Augustini testimonio, quâ per obedientiam suam erga Dei legem quis eximitur criminibus, quæ tyrannidem in alios exercent, fitq; dominus harum prædominantium passionum, quæ tot pene mancipia numerant, quod in terra homines computantur: *Prima libertas est, carere criminibus: ubi ceperit Christianus ea crimina non habere, tunc incipit, caput erigere ad perfectam libertatem.* Consentit S. Gregor. Nyssenus suo calculo, dum justum turpi servitute inordinatarum suarum passionum liberum introducit in possessionem gloriose libertatis Filiorum Dei, cujus meminit Apostolus: *Ipsa creatura liberabitur à servitute corruptionis in libertatem Filiorum Dei.* Rom. 8. 21.

In hoc puncto, ait S. hic Pater super Genesin, principaliter relucet character filiorum Dei, & gloriosa illa similitudo, de qua ab initio mundi loquebatur Deus, quando statuit secum: *Faciamus hominem ad imaginem ad similitudinem nostram, & præsit piscibus maris, & volatilibus cæli, & bestiis, universæque terra.* Videtis ne, advertere nos jubet idem S. D., quòd in imperio Deum homo repræsentare, eique assimilari debeat? In quod autem suum exercere dominium & imperium oportet? in voluptatem, in ambitionem, & avaritiam, maximè verò in passiones omnes, quæ in sensu morali exprimentur, ac significantur per pisces maris, volucres cæli, & bestias terræ. Genes. 1. 26.

Si velitis, ut eruamus præsentem veritatem ex ipsius fundo & fonte: observetis, velim, quod Ethica, & fides doceant, nos omnes turbinibus civilis cujusdam & intestini belli implicitos esse. Habemus in nobis ipsis, penes quem sit summa potestas, spiritum rationalem: *Sub te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.* Interea tamen *caro concupiscit adversus spiritum, rebellis servus.* Omnes item passiones nostræ arma corripunt contra dominum suum legitimum, quem throno deturbare attentant, ut tyranno auctoritatem stabiliant. Isti bello cuncti sumus intricati duplici ex capite: primò, quia sumus homines è corpore & anima compositi. Secundò, quia à Protoplaste Adamo, eoque rebeli parente descendimus, qui primus hanc intestinae rebellionis telam exorsus, inde in nos vitiatam à se stirpem deduxit in vindictam suæ inobedientia. *Sic vindicatur in rebellem, ut ipse sibi sit bellum, qui noluit habere pacem cum Deo,* est animadversio S. Augustini.

Quinam sunt ergo, qui hoc tyrannidis jugum excutiant, quo nos natura corrupta & peccatum opprimere nituntur, & qui per istum remedium veram tueantur libertatem? Illi soli, qui Deo obtemperant, & qui possident eam libertatis gratiam S. Paulo promissam à Deo, iisque omnibus, qui se ad recipiendam ipsam præparate *2. Cor. II. 9. voluerint: Sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur.*

Sive igitur consideremus Deum & Christum auctores libertatis in iusto; sive consideremus naturam obedientia & servitii, quod hic Deo præstat; seu reflexionem instituamus supra effectum, quem in illo producit hæc obedientia; manet evidens, quod is veram perfectamque possideat

possideat libertatem. Ista libertas, secundo, est constans & perseverans; deperdere ipsam nequit; conservat eam in medio carcerum, inter catenas & vincula. Ratio hujus est aperta, quod illa non sit extrinseca homini, sed in fundo animæ sita; consistit in possessione gratiæ, quæ homini invito nullatenus potest subtrahi. In probationem assertionis nostræ adducit S. Ambrosius Josephum, quem malitiâ fratrum suorum venditum in Ægyptum, etsi David servum pronuntiet: *In servum venundatus est Joseph,* servus Psal. 104. 17. tamen reverà non fuit. Corpus quidem innocentis multo gravabatur ferro, nihilominus anima semper remansit liberrima: *Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, sed non animam ejus.* Quomodo enim, inquit Mediolamensis Antistes, dicatur servus, qui oraculi instar consulebatur à Regibus Ægypti; *quomodo hic servus, qui eruditur principes populi, & universum Ægypti populum in servitutem redegit?* S. Joannes Baptista apparenter quidem succubuit victima crudelitati Herodianæ, à quâ in ergastulo tenebatur mancipatus: de illo tamen æquè; ac universim de sanctis Martyribus istud Tertulliani axioma verificatur: *Etsi corpus includatur, omnia Spiritus patent, nihil cruc sensit in nervo, dum animus est in cælo,* corpus quantumvis sit vincularum, spiritus fruitur libertate.

Tertiò, quemadmodum hæc justæ libertas est vera & permanens, ita pariter suavitati & dulcedini est sociata, eoquòd consistat in pace interna animæ, cujus dulcedini nihil in mundo comparari potest; *Pax Dei,* expertus loquitur D. Paulus, *quæ exsuperat omnem sensum.* Veri Dei Philp. 4. 7. servi constituunt populum cum millies beatum, cujus apud Deum meminit: *sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in requie opulenta.* Isa. 32. 18.

II.
Punctum.

Jam alteram obvertamus faciem, & dicamus in ista secunda parte, quòd per rationem à contrario petitam, peccatores Deo obedire detrectantes, quocunque in statu, vel qualicunque in conditione versentur, nequeant à se excutere jugum veræ permanentis, & crudelis servitutis.

Suprema, absoluta potestas & independentia est bonum à Divinitate inseparabile. Novit quidem Deus quandam è nihilo extrahere creaturam, & ad tantum magnitudinis gradum evehere, ut ipsius immensitas se undique per omnia extenderet. Nec Divinæ potentia repugnat quàm eidem communicaret capacitatem intellectus tam amplam, ut cognitionem infinitudinis objectorum assequeretur: sed talem producere non valeret quæ semper esset independens à suo Creatore. Frustraneum itaque est, ut impii jugum adèd honorificum & amabile excutiendo, se nolle servire protestantur cum illo, quem Jeremias inducit: *Confregisti jugum meum, & dixisti: non serviam*, servient, quantumvis inviti. In libera eorum optione non est, servire, aut non servire, sed servire domino, qui ipsis placuerit.

Minus implicas, videre rivulum sine fonte, radium sine suo sole, quàm creaturam absolutam & independentem. Independentia perfectio est incommunicabilis, & quòd plures perfectiones creatura à Deo participat, tantò magis ab illo dependet, cum omnes perfectiones istæ totidem sint tituli præstandæ servitutis.

Millies igitur infelicis ejuscemodi Christiani, qui illicio libertatis mundanæ inescati, & sub prætextu volendi cogitare id, quod volunt, volendi, loqui quomodo volunt, agendi, quodcunque libuerit, tegunt turpiorem servitutum velo malitiæ, uti S. Petrus innuit: *Velamen habentes malitia*

malitia libertatem. Jactant illi, se vivere liberos, id est secundum proprium humorem suamque phantasiam: volunt sequi suam imaginationem, facere id omne, quod placet; ubi tamen non advertunt, se per hæc degenerare in mancipia corruptionis, id est, naturæ destructæ & corruptæ per peccatum, & à dæmone occupatæ: quod etiam S. Petrus declarat: *Libertatem illis promittentes, cum ipsi* 2. Pet. 2, 19. *servi sint corruptionis.*

In isto infausto statu reperiuntur omnia, quæ nobis imaginari possumus, tanquam spectantia ad veracem quampiam servitutem: tyranni sine numero, tenebrofi, subterranei recessus, obscuri carceres, catenæ & vincula ponderosissima, supplicia & tormenta acerbissima.

Axioma famosum refert Apostolorum Princeps, quod ubivis gentium receptum, armorum item juri congruit: *A quo quis superatus est, hujus & servus est.* Quapropter *Ibidem.* Christianus, qui spreto succursu gratiæ Christi à diabolo se superari permittit, eodem mox tempore efficitur ejusdem mancipium, imò omnium, quot in orco numerantur, dæmonum. Quia, *qui facit peccatum, servus est* Joan. 8. 34. *peccati,* est pronuntiatum infallibile Divini Verbi. Et experientia nobis magnifestè ostendit, peccatorem à tot gubernari tyrannis, quot in eum dominatur passiones. Ecce, quales hi sint tyranni?

Quid est amor profanus, fruitio voluptatem prohibitarum etiam Divini spiritus oraculo, quam fovea, carcer? *Fovea enim profunda est meretrix, puteus angustus.* Qui *Prov. 23. 27.* dam pictor mundanam adumbraturus venustatem cum omnibus suis fascinis & illicitis, tabulæ suæ istud duntaxat verbum infernè, nec sine ratione suffixit: *Labyrinthus,* siquis enim vinculis carnalis amoris semel est irretitus,

exitum reperire non ampliùs poterit, hic occurat Mino-
taurus, aliàque monstrosà bestià, cor illius devoraturà.
Verbo juxta Scripturà phrasin omnis perversa habitudo
est abyssus profunda, in qua peccator jacet sepultus; *Cùm
in profundum venerit. &c.*

Prov. 18. 3.

II.

Pandum.
Pl. 118. 61.

Denique in probrosa hac servitute peccatores sunt
vincti & illigati: *funes peccatorum circumplexi sunt me*, hic
item sunt affixi catenà, hic sunt discerpti à remorsibus
conscientià suà. Quòd si servitus ista sit vera, tamdiu per-
manet, quamdiu peccator in peccati statu persistit. Idem
mancipiis Algerianis aut Tuneranis non evenit, hæc
enim saepe suos effugiunt tyrannos, nec ipsorum catenà
nisi membra constringunt exteriora. Impius verò *intra se
dominos habet intra se servitutem patitur*, ut notat D. Am-
brosius, hæc vincula sunt ex cordis illius substantià fabre-
facta, *velle meum tenebat inimicus, & inde fecerat cate-
nam*: D. Augustini querela olim fuit.

Deut. 28.

Sed ante omnia servitus ista crudelis est ob tres rati-
ones, in verbis præfixi mei thematis contentas: *Si audire
nolueris vocem Domini Dei tui . . . servies Diis, alienis, qui
non dabunt tibi requiem neque die, neque nocte.*

Primò, peccator serviet non uni domino, sed pluri-
bus, *diis*. Secundò, sicut hi domini & dii non erunt legi-
timi domini, & veraces ipsius dii, sed tyranni, & deastri,
ita erunt immites sine ullo pietatis sensu, sine compassi-
one in suum servum, *Diis alienis*. Tertiò, domini erunt
furiosi, intolerabiles, adeò, ut eum continuo sint oppres-
si citra ullam nocturnà aut diurnà quietis indulgenti-
am. *Qui non dabunt tibi requiem neque die, neque nocte.*

Quemadmodum non habemus nisi cor unum ani-
mam unam, ita unicum duntaxat Deum veneramus, cui
servi-

serviamus, qui in suos tam benignus, ut malit potius uti jure & titulo patris, quam domini, vel magistri erga ipsos; *Non dicam vos servos, vos autem dixi amicos.* Peccator uni Deo servire renuens, hanc unitatem in pluralitatem dominorum partitur: quid faciet? non habet nisi unum cor, id insuper est valde exile, & nimis angustum capiendis tot, tamque vagis passionibus, quæ nullis limitibus se coercere sinunt. Quod autem molestissimum, est, tales dominos sibi semper contrarios, nunquam convenire in suis intentionibus; præterquam in re solum unica, quæ tendit ad torquenda & ex crucianda miseranda sua mancipia.

Non potest quidquam pulchrius, nec eloquentius hac super materia afferri, quam id, quod Petrus Venerab. Cellensis Abbas in tract, *de panibus*, Scriptum reliquit: *Imperant ei vitia, non domini, sed tyranni: imperant, sed sine miseratione; mandant, sed sine discretionem; congregant super uno, sed cum dissensione: rixantur frequenter inter se isti tyranni,* ex. gr. passio voluptatis exigit prodigalitatem, avaritiæ passio econtra vult, parci sumptibus ambitio urget laborem, ut obineatur honor, cui amor quietis & vitæ se hinc opponit. Certamen hoc in seipso expertus testatur S. Augustinus: *Certant in meipso, de meipso cujus potissimum videar.* Quid verò in ejusmodi conflictu justo agendum, quomodo pugnandum, mox sequitur: *Ego autem quantum valeo, resisto, Jesum meum reclamo, Jesu meo me commendo,* sed peccator, qui gratiam non habet tollendi istam dissensionem cedit his tyrannis in prædam, qui per istos contrarios motus ipsum distrahunt, ac discerpunt.

Non credo, asserit D. Ambrosius, quod maleficus quispiam à quatuor equis in diversa abstractus, tantum, quan-

quantum hæc miseranda mancipia sustineant, quorum corda à passionibus tam passionibus tam oppositis distrahuntur. Propheta Isaias ad mirabili modo hoc tormenti genus nobis repræsentat, quando docet, dæmones vitiosarum passionum præfides elevare se aliquando contra infelicia sua mancipia, iisque effero & crudeli vocis tono imperare: *incurvare, ut transeamus*: prosternite vos in terram, ut suppra ventrem vestrum incedentes, pedibus vos consulcemus *incurvare, ut transeamus*.

Isa. 51. 23.

Ibidem,

Asmodæus animæ alicujus tyrannidem nactus, eam compellit, ut se omni turpitudini, quæ nostram naturam commaculat, subjiciat; *incurvare*: raptat illam per omnes cloacas, & oppidi immunditias; cogit ipsam ad erogandamagnas expensas, pro latis factione quadam brutali consequenda.

Mox avaritiæ dæmon insurgit thronum occupat, præcipit: *incurvare*. Eò miserum peccatorem adigit, ut propter pecuniarum profusionem in infames ejuscemodi delicias propemodùm desperet: in tantum premit eundem, ut omnibus injustitiæ artibus deditus, per fas & nefas corradat, quo honorum jacturam, quam incurrit, compenset. Sic vix liber fit ab una passione peccator, mox recidit in aliam, mutat quidem dominum, nunquam tamen jugum excutit servitutis. Dicere vobis liceret cum M. Gregorio, infelices istos mortales in lumen dæmonibus destinatos, à quibus pilæ instar projecti, de vitio in vitium, de passione in passionem detrudantur. *Ludus est dæmonum cum vagas & instabiles animas de vitio notant in vitium.*

Credite mihi, quod jam monui, cor humanum nimis augustum, excipiendis passionibus tam amplis & vastis; quapropter se mutuò percutiunt, jugi. & que repercutiunt,

cutiunt. An nunquam spectâstis mare angusto freto conclusum? id fremit, tumet, irascitur, spumantes fluctus in adversas libertatis suæ obices, scopulos nim, evomit; jam in altum se erigit, jam in profundum subsidit, perpetuum patitur fluxum atque refluxum. En vivam, Isaia teste, cordis humani à passionibus agitati effigiem: *Impii autem, Isa. 56. 20. quasi mare fervens, quod quiescere non potest.* Quod alia versio significantius exprimit: *impii ad instar Euripi fremunt.*

O Deus! quàm ille se egregium probavit poëtam, seu mendacem, exclamat Seneca, qui noctem quandam tranquillam descripturus canit: *Omnia noctis erant, placida composita quiete, omnia, hoc factum est: nulla quies est, nisi quam ratio composuit.* At quid servit, custodiri strictissimum silentium in anteriori principis camera, si interiori conclavi cordis ingentes insolentium passionum turmæ seu potiùs dæmonum horrendum edant clamorem? S. Chrysostomus admirabilis est in præsentī materia dum se confert ad unum horum mancipiorum, id sic alloquens: Mibone amice, ex vicenis & quatuor horis, quæ diem, noctemque componunt, queram, obsecro, tuæ designata est quieti? numera tuas inquietudines timores tuos, displicentias, desperationes, citiùs sanè ad calculum revocarem maris arenas, fluminum guttas.

Nonne verum est, ab infroenium tuarum cupiditatum motibus cieri tempestatem in tuo corde, etiam tunc temporis, quo turbulentus alioquin Oceanus pacificè suos componit fluctus, omnis naturæ strepitus quieto compefcitur silentio? quòd si phrenesis tua, quò minùs id cognosceres, prohiberet, habemus Deum omnis veritatis, qui testatur: *Non est pax impiis, dicit Dominus.*

Bb

Accedit

Prov. 30. 15.

Accedit, quod ista servitus sit crudelis; quia, quò plus his indulgetur tyrannis, magis exigunt, & quidem respectu mancipiorum magis se submittentium truculentiorum exercent tyrannidem. Longè prius satis fieret alioquin insatiabili, Neronis, Heliogabali avaritiæ, aliisque similibus abortivis naturæ monstris, quàm inordinatis istis affectibus & desideriis, qui ut fame sitique exhaustæ sanguisugæ incessanter clamant: *affer, affer*, plus ultra nunquam satis.

Psal. 13. 3.

Quid non tentat homo gulæ deditus, novus aliquis Sardanapalus ad explendas carnis, ventris concupiscencias? Vocat Psaltes *sepulchrum patens guttur eorum*, continuò apertum, in quo tot pecudum, attilium cadavera, tot ciborum genera exquisitè cocta sepeliuntur; tot infunduntur amphoræ vini nobilissimi, nec tamen explentur unquam.

Petite ex avaro isto, quas curas coquat, labores devoret, quot tædia digerat, ut avaritiæ suæ os obstruat, eisi intereà adeò urgens, tamque importuna non fuerit. Si verum est dictum illud Theophili Alexandrini: *Avaritia senescere nescit*; reliqua ferè vitia cum vitâ decrescunt, hæc senium non sunit, viret in omni ætate viribus semper integris.

Et tu Veneris infame mancipium, immunde libidinis porce, quæ hætenus non tentasti ad exsaturandam carnis tuæ pruriginem? ædes tuæ jam dicuntur destructæ, fanitas deperdita, honor diffamatus, vita abbreviata, mortem, imò infernum dudum millies promeritus es, ob tot contractas lethalium peccatorum noxas. Num verò aliquando tibi satisfactum? Negativum audire videor responsum; & quòd infernalis hic sub nive caniitei tuæ la-
rens

tens ignis, velut sub cinere adhuc gliscat, nunquam non ardeat, usque dum ipse in fumum abeat, majori quàm unquam furore sæviens. *Implet luxuriam, & adhuc esurit; sustinet pœnam, & adhuc crescit,* ut adnotat Venerab. Petrus Cellens. Abbas.

An exactiorem quis crudeliorem sibi imaginari queat, præter istam, ubi sine fine petitur, & repetitur, etsi milies sit solutio facta; ubi ad mensuram solutionis fit continuatio supplicii? *Inclementius nihil hac exactiorem, ubi solutum semper repetitur, innovata cum cruciatibus repetitione,* ita censet Madnus hic Abbas. *Mallet, addit is insuper, non habere membra, quàm tot suppliciorum pendere vectigalia:* mitius mecum ageretur, si rotæ cujusdam essem aculeis innexus, quàm adeò crudeli & infami servituti subiectus.

Non minor amplius, quòd olim S. Augustinus docuerit: sicut tyranni ad excrucianos Ecclesiæ Martyres solebant adhibere carnifices; ita utitur dæmon passionibus inordinatis veluti lictoribus ad suos, mundi, & inferni Martyres probandos. Id reverà asserere post tantum Doctorem, non erubesco, quòd carius emant damnata hæc mancipia infames suas delitias, quàm SS. Martyres æterna cœli gaudia: *Plus torquetur libidinosus voluptatis amore, quàm Martyr Christianus sanguinis effusione.*

Fallitis vos, & fallimini vos mundani, cum Prædicatores ut importunos ac Criticos traducitis, qui à vestris delitiis vos abstrahere intendunt: fallimini, inquam, si quidem nos intensius, quàm ipsimet, vestram quærimus felicitatem & satisfactionem; si vos exhortamur ad mortificandas passiones vestras, quæ juxta fidei, rationis &

experientiæ dictamen necessariò summum vestrorum tormentorum sunt supplicium; si vos provocemus, ambabus arripere manibus gladium, ad eas funditùs delendas, ad pacem vos invitamus. *In pace autem vocavit nos Dominos.*

Hoc verum est, mi Prædicator, opponet mihi aliquis; intereà tamen sequendo doctrinam vestram, me vitâ successivè privo; necesse erit, ut istud deseram, illo me bono exuam, ne ulterius me isthuc conferam, nec ampliùs ibi compaream. Ah! quid, quæso dicis? Onus intolerabile imponis humeris meis, sub cuius pondere succumbere me oportet. Deciperis, repeto denuò non succumbes, non moriêris, animum sume, supprime passiones has, quæ hactenus te in præsens usque oppresserunt, & pacis tranquillam quietem invenies. Isti pariter intricatus hærebat errori olim S. Augustinus, æquè ac tu, eo tamen expeditus, expertus illius falsitatem, *quàm suave, is exclamat, subito mihi factum est, carere suavitatibus nugarum, & quas amittere metus fuerat, amisisse gaudium fuit,* imitare hanc S. Patris generositatem, recipies Dei benedictionem, gustabis dulcedines gratiæ ipsius in præsentem, in futuro autem delitiis afflues gloriæ sempiternæ. Amen.

